

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ સમક્ષ

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૭૧૧૬ ઓફ ૨૦૨૧

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૮૫૯૮ ઓફ ૨૦૨૧

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૭૨૭ ઓફ ૨૦૨૨

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૪૭૯૯ ઓફ ૨૦૨૫

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૬૦૨૩ ઓફ ૨૦૨૫

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૨૦૨૩નો ૫૧૩૭

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૫૧૩૮ ઓફ ૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૫૧૩૯ ઓફ ૨૦૨૩

સાથે

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નં. ૫૧૪૯ ઓફ ૨૦૨૩

મંજૂરી અને સહિ માટે:

નામદાર મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી સુનીતા અગ્રવાલ

અને

નામદાર ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી. એન. રે

=====

અહેવાલ આપવા માટે મંજૂરી	હા.	ના.

એમ/એસ. એસ. જે. એસ. ઇન્ટરનેશનલ અને એ. એન. આર.

વિરુદ્ધ

યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયા અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી હર્ષદરાય એ દવે (૩૪૬૧) અરજદાર (ઓ) નંબર ૧,૨ માટે

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૧ માટે એડવોકેટ નોટિસ પરત ન કરો

પ્રતિવાદી (ઓ) નંબર ૨ માટે શ્રી ઉત્કર્ષ આર શર્મા (૬૧૫૭)

૨૦૨૫નો એસસીએ નંબર ૪૭૯૯

શ્રી અંકિત શાહ, પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના વકીલ

શ્રી સી. બી. ગુપ્તા, સિનિયર સ્ટેન્ડીંગ કાઉન્સેલ પ્રતિવાદી નંબર ૩ માટે વકીલ

એસસીએ નં. ૨૦૨૫નું ૬૦૨૩

શ્રી પ્રદીપ ડી. ભાટે, પ્રતિવાદી નંબર ૧ ના વકીલ

શ્રી સી. બી. ગુપ્તા, સિનિયર સ્ટેન્ડીંગ કાઉન્સેલ પ્રતિવાદી નંબર ૨ માટે વકીલ

એસસીએ નં. ૨૦૨૩ નો ૫૧૩૯

શ્રી સી. બી. ગુપ્તા, સિનિયર સ્ટેન્ડીંગ કાઉન્સેલ પ્રતિવાદી માટે વકીલ નંબર ૧

અને ૨

કોરમ: નામદાર મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી સુનીતા અગ્રવાલ

અને

નામદાર ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી. એન. રે

તારીખ:૦૩/૦૨/૨૦૨૬

સામાન્ય મૌખિક ચુકાદો

(દ્વારા:નામદાર ન્યાયમૂર્તિ શ્રી ડી. એન. રે)

૧. સાંભળ્યાં – શ્રી હર્ષદરાય એ દવે , અરજદારો વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ, શ્રી અંકિત શાહ, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ-ભારત સંઘ, શ્રી ઉત્કર્ષ આર. શર્મા, પ્રતિવાદી નં. ૨, શ્રી સી. બી. ગુપ્તા, પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન પરિષ્ઠ સ્થાયી વકીલ-એડિશનલ કમિશનર, કસ્ટમ્સ અને શ્રી પ્રદીપ ડી. ભાટે, ૨૦૨૫ ના એસસીએ નંબર ૪૭૯૯ માં ભારતના પ્રતિવાદી નંબર ૧- સંઘ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ.

૨. શ્રી સી. બી. ગુપ્તા, પ્રતિવાદી નં. ૨ એ એડજુડિકેશન સેક્શન, કસ્ટમ્સ હાઉસ, મુંદ્રાની ઓફિસમાંથી તેમને મળેલી લેખિત સૂચનાઓની નકલ પર પસાર કરી હતી જે કોર્ટમાં પૂરી પાડવામાં આવે છે.ઉપરોક્ત સૂચનાઓ રેકૉર્ડ પર મૂકવામાં આવી છે.

૩. વર્તમાન ચુકાદા માટે નોંધવું જરૂરી સંક્ષિપ્ત તથ્યાત્મક મેટ્રિક્સ નીચે મુજબ છે: –

૩.૧ અરજદાર નંબર ૧ કસ્ટમ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૭૫ ના પ્રકરણ શીર્ષકો ૭૩૧૮, ૮૨૦૫ અને ૩૯૨૬ હેઠળ વર્ગીકૃત કરી શકાય તેવા બદામ, બોલ્ટ્સ, વોશર્સ, હેન્ડ ટૂલ્સ અને સંલગ્ન ઉત્પાદનોની નિકાસના વ્યવસાયમાં રોકાયેલ હોવાનું કહેવાય છે. વેપારના સામાન્ય ક્રમમાં આ માલની નિકાસ અખાત અને ઉપલા અખાત પ્રદેશોના દેશોમાં કરવામાં આવે છે.

૩.૨ અરજદારના જણાવ્યા અનુસાર, ૦૮.૦૧.૨૦૧૫ ના રોજ, પ્રતિવાદી નંબર ૨ એ અન્ય નિકાસકારોના માલસામાન સાથે અરજદાર નંબર ૧ સાથે જોડાયેલા કેટલાક નિકાસ માલસામાનની અટકાયત કરી હતી. અટકાયત કથિત રીતે બે આધારો પર કરવામાં આવી હતી, એટલે કે: (i) માલના જાહેર કરેલા વજનમાં કથિત વિસંગતતા; અને (ii) કથિત ખોટી વર્ગીકરણ, કારણ કે માલ ૭૩૦૮ ને બદલે ટેરિફ હેડિંગ ૭૩૧૮ હેઠળ જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો, જેથી તેને ખોટી રીતે જાહેર કરવામાં આવ્યો હોવાનું માનવામાં આવે છે. અરજદારો દલીલ કરે છે કે તેમની નિકાસ પ્રતિ ટુકડાના આધારે કરવામાં આવે છે, વજનના આધારે નહીં. અટકાયત કરાયેલા માલના સંદર્ભમાં જમ્મી મેમો ૨૦.૦૧.૨૦૧૫ ના રોજ જારી કરવામાં આવ્યો હતો.

૩.૩ જમ કરાયેલ માલની કામચલાઉ મુકિતના હેતુસર, સક્ષમ અધિકારી દ્વારા કેટલીક શરતો લાદવામાં આવી હતી.અરજદારોએ કસ્ટમ્સ, એક્સાઈઝ અને સર્વિસ ટેક્સ એપેલેટ ટ્રિબ્યુનલ (સીઈએસટીએટી) સમક્ષ આવી શરતોને પડકારી હતી.ટ્રિબ્યુનલે તેના આદેશ દ્વારા લાદવામાં આવેલી શરતોમાં ફેરફાર અને છૂટછાટ આપી હતી.સુધારેલી શરતોનું પાલન કર્યા પછી, માલના મૂલ્યની ૧૦૦% સમકક્ષ સુરક્ષા આપવા સહિત, માલસામાનને કામચલાઉ ધોરણે છોડવામાં આવ્યો હતો.

૩.૪ વધુમાં એવું માનવામાં આવે છે કે ત્યારબાદ કાયદા હેઠળ સક્ષમ અધિકારી દ્વારા માલનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું. જોકે, ઉપરોક્ત માલસામાનને લગતી ફરજની ખામીને અટકાવી દેવામાં આવી હતી. અરજદારોએ સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલકેશન નંબર ૧૩૦૦૩ ઓફ ૨૦૧૫ દાખલ કરીને આ અદાલત સમક્ષ ડ્યુટી ડ્રોબેક અટકાવવાને પડકાર્યો હતો. તારીખ ૧૩.૦૮.૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા, આ અદાલતે ઉપરોક્ત અરજીને મંજૂરી આપી હતી, જેના અનુસાર અરજદારોને ડ્યુટી ડ્રોબેકની રકમ જાહેર કરવામાં આવી હતી.

૩.૫ ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નંબર ૨એ અન્ય બાબતોની સાથે, માલની જમ્મી અને અરજદારો દ્વારા નિકાસ કરવામાં આવતા વિવિધ માલસામાનના સંદર્ભમાં

વિભેદક ડ્યુટી ડ્રોબેકની વસૂલાતની દરખાસ્ત કરતી ૧૨.૦૧.૨૦૧૬ તારીખની કારણદર્શક નોટિસ જારી કરી હતી. આ નોટિસ (i) વજન, (ii) વર્ગીકરણ અને (iii) નિકાસ માલના મૂલ્યને લગતી ખોટી જાહેરાતના આરોપો પર આધારિત છે.

૪. ૧૨.૦૧.૨૦૧૬ તારીખની ઉપરોક્ત કારણદર્શક નોટિસ જારી થવાથી વ્યથિત થઈને, અરજદારોએ નીચેની પ્રાર્થનાઓ સાથે વર્તમાન અરજી દાખલ કરી છે: –

“ક) આ માનનીય અદાલત આ અરજીને મંજૂરી આપવા માટે વિનંતિ છે;

(ખ) આ માનનીય અદાલત ૧૨મી જાન્યુઆરી, ૨૦૧૬ની નોટિસને રદ કરીને અને રદ કરીને અને તેને રદબાતલ જાહેર કરીને આદેશ અથવા પ્રમાણપત્ર અથવા આદેશ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રિટ, આદેશ અથવા નિર્દેશની રીટ બહાર પાડશે અને તેને અમાન્ય જાહેર કરવા માટે વિનંતિ છે.

સી) અરજીનો સ્વીકાર અને અંતિમ નિકાલ બાકી છે, આ માનનીય અદાલત અરજીના પરિશિષ્ટ A માં નોટિસના અમલ અને અમલીકરણ પર રોક લગાવવા માટે વિનંતિ છે;

ડી) આ માનનીય અદાલત પેરા (સી) ની દ્રષ્ટિએ વચગાળાની રાહત આપવા માટે વિનંતિ છે;

ઇ) ન્યાયના હિતમાં જરૂરી હોય તેવા અન્ય અને વધુ આદેશો પસાર કરવા માટે વિનંતિ છે."

૫. આ રીતે વર્તમાન અરજી પ્રતિવાદી નંબર ૧ દ્વારા બહાર પાડવામાં આવેલી ૧૨.૦૧.૨૦૧૬ તારીખની કારણદર્શક નોટિસને રદ કરવા અને રદ કરવા માટે દાખલ કરવામાં આવી હતી. ૨-ડિરેક્ટોરેટ ઓફ રેવન્યુ ઇન્ટેલિજન્સ (ડી. આર. આઈ.).મુખ્ય મુદ્દો માલ (નટ, બોલ્ટ્સ, વોશર્સ, હેન્ડ ટૂલ્સ વગેરે) ની ખોટી ઘોષણા અને તે કસ્ટમ્સ ટેરિફ એક્ટ, ૧૯૭૫ ના પ્રકરણ હેડિંગ ૭૩૧૮, ૮૨૦૫, ૩૯૨૬ હેઠળ અથવા પ્રકરણ હેડિંગ ૭૩૦૮ હેઠળ આવશે કે કેમ તે અંગેનો હતો. જે મુદ્દાઓ પર આ બાબતનો સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો તેમાંથી એક મુદ્દો પ્રતિવાદી નં. ૨ (ડી. આર. આઈ.) મેસર્સ કેનન ઇન્ડિયા પ્રાઇવેટ લિમિટેડ વિરુદ્ધના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખીને કારણદર્શક નોટિસ જારી કરશે. ૨૦૧૮ ની સિવિલ અપીલ નંબર ૧૮૨૭ માં કસ્ટમ્સ કમિશનર તારીખ ૦૮.૦૩.૨૦૨૧.આ બાબતને સ્વીકારતા ૧૧.૦૬.૨૦૨૧ ના આદેશમાં પણ નોંધવામાં આવ્યું હતું કે "સંબંધિત પ્રતિવાદી જારી કરવામાં આવેલી કારણદર્શક નોટિસ અનુસાર ચુકાદો આપવા માટે આગળ વધી શકે છે જેમાં કાર્યવાહીમાં અરજદાર સહકાર આપશે. જો કે, સંબંધિત પ્રતિવાદી અદાલતની મંજૂરી વિના અંતિમ આદેશો પસાર કરી શકશે નહીં."

૬. દવે, જ્યારે આ બાબત અમારી સમક્ષ સૂચિબદ્ધ કરવામાં આવી હતી, ત્યારે અરજદાર વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી હર્ષદરાય એ. દવે દ્વારા ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે નોટિસ વર્ષ ૨૦૧૬ની છે અને સ્વીકાર્યું છે કે આગળની કાર્યવાહી પર કોઈ રોક નથી.તેથી, સિદ્ધિ વિનાયક સિન્ટેક્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ સહિત આ અદાલતના ઘણા નિર્ણયોને અનુસરીને. વી/એસ.યુનિયન ઓફ ઇન્ડિયાએ [૨૦૧૭ (૩૫૨) ELT જપ્પ (ગુજરાત)] અને અન્યમાં અહેવાલ આપ્યો હતો કે, વિવાદિત નોટિસોને રદ કરવા માટે આ યોગ્ય કેસ છે.

૭. શ્રી દવે દ્વારા વધુમાં ધ્યાન દોરવામાં આવ્યું છે કે કોઈ પણ સંજોગોમાં, આ મુદ્દાઓ ભારત સંઘ અને એ. એન. આર. ના કેસમાં માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના ૨૨.૦૯.૨૦૨૫ ના આદેશના નિર્ણય દ્વારા આવરી લેવામાં આવ્યા છે. વી/એસ.મેસર્સ જે. બી. એસ. એક્સપોર્ટ્સ અને એ. એન. આર. એ સ્પેશિયલ લીવ પિટિશન (સિવિલ) ડાયરી નંબર (ઓ) માં પાસ થયા.૪૪૯૮૭/૨૦૨૫.

૮. પ્રતિવાદી વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી સી. બી. ગુપ્તાએ સ્પષ્ટ રીતે રજૂઆત કરી છે કે તેમને ન્યાય વિભાગ, કસ્ટમ્સ હાઉસ, મુન્દ્રા તરફથી સૂચના મળી છે કે વિભાગે મેસર્સ જે. બી. એસ. એક્સપોર્ટ્સ (સુપ્રા) ના કેસમાં સમાન બાબતમાં કાનૂની સ્થિતિ સ્વીકારી છે, જે વિશેષ રજા અરજી (સિવિલ) ડાયરી

નંબર (ઓ) માં પસાર કરાયેલા માનનીય સર્વોચ્ચ અદાલતના આદેશની તારીખ ૨૨.૦૯.૨૦૨૫ અનુસાર છે. ૪૪૯૮૭/૨૦૨૫ અને તેથી, અરજીઓના વર્તમાન સમૂહને મંજૂરી આપવામાં આવી શકે છે.

૯. આ બાબતને ધ્યાનમાં રાખીને, હાલની અરજીઓને મંજૂરી આપવામાં આવે છે.ખર્ચ માટે કોઈ ઓર્ડર નથી.

(સુનીતા અગ્રવાલ, મુખ્ય ન્યાયમૂર્તિ)

(ડી.એન. રે, ન્યાયમૂર્તિ)

વર્ણ દેસાઈ

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be

authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.